

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Postán vagy Pécselt házhoz küldve:
EGY ÉVRE 5 ft — kr.
HÁROM ÉVRE 12 „ 50 „
EGY ÉVRE 1 „ 25 „
EGYEN SZÁM 10 kr.
Legyen minden szombalon.
Egyes számok kaphatók
Weidinger Nándor könyvker.
(Széchenyi-ter.)

PÉCSI FIGYELŐ.

HIRDETÉSEK ÁRA:

Egy öt hasábos petitsor egy-
szeri megjelenésért 6 kr.,
3-szorított 5 kr., 10-szeriért
4 kr. fizetendő.
Minden hirdetés után 30 kr.
bélyegdíj fizetendő.
A nyilatkozó 1 petis sora 10 kr.
A hirdelési díj előre fizetendő.

Szerkesztőség:

János-utca 8-ik szám.

A lap szellemi részét illető közlemények és előzetesek a szerkesztőséghez, hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.

Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, KÖSZL JÁNOS úrnál a városbáz épületben, LILL JÁNOS úrnál a budai külvárosban, valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal:

János-utca 8-ik szám.

Legyenek-e — zsidó
gymnasiumok?

Megérkezett az iskolákba való
beiratás ideje s vele együtt a zsidó
szülők, a zsidó ifjuság nagy gondja,
baja. Nagy a bajuk, gondjuk pedig
azért, mert a zsidó ifjak szeretnének
tanulni, szeretnének iskolába járni,
ámde a középiskolákban, akarjunk
mondani, a gymnasiumokban nem jut
nekik hely. Ő nekik csak az esetre
nyílnak meg a gymnasiumok tantermei,
ha azokat a római katolikus, a görög-
katholikus, a görög-keleti, a református,
a lutheranus, az unitarius, a szombatos,
a mennonita, a quákker s egyéb felekezeti
keresztény ifjunak elfoglalni nem tetszik. —
Igy van ez most Pécs városunkban is!

A pécsi gymnasium igazgatósága
ugyanis, mint országszerte a legtöbb
gymnasium, ilyesféle hirdetést tesz
közzé: „A helybeli zirci cisztercita
rendű r. k. főgymnasiumban a beiratások
az 1889/90. tanévre f. hó 29-én,
30-án és 31-én tartatnak és pedig az
első és második osztályra f. hó 29-én
csak pécsi illetőségű és kath. vallású
ifjakat vesz fel, 30-án vidéki és ke-
resztény, (tehát az angol-
országi illetőségű quákker
előnnyel bír a magyar haza-
beli, a pécsi illetőségű zsidó
ifjú fölött!). 31-én a maradt hely-
ekre bármily illetőségű és vallás-
suaak.”

Ezen és ilyesféle intézkedések
szerint, tekintetbe véve, hogy a gym-
nasiumokat a keresztény ifjak (a ko-
runak európaszerte s így nálunk is
uralkodó általános tanulási kedv foly-
tán) teljesen betöltik — a zsidó ifjak-
nak nincs módjukban saját hazájuk-
ban, a hol születtek, a hol a haza iránt
mindennemű kötelességet kellend tel-
jesíteniök, mely honfiumi kötelességek
teljesítésére is csak akkor válnak
képesekké, ha a kellő műveltséget
is megszerezhették maguknak, az
annya óhajtott kiképeztesüket,
iskoláztatásukat, mivelődsüket meg-
kapni, legalább nem azon kiképez-
tetésüket, mely megfelel hajlamaik-
nak, viszonyaiknak, körülményeik-

nek, szóval tetszésüknek, sza-
bad választásuknak. — Vagy
valamennyi tanulni akaró zsidó ifjú,
a hány van a hazában, mind az
állami reáliskolákba szorúljon!
Valamennyi zsidó gyermek „realista
tanuló legyen!” (Nem lenne-e baj,
nem volna-e sok a jóból, ha annyi
„realis” ember kerül ki az életbe!?)

A magyar állam nevezetesen arról,
hogy polgáraiért valami sokat nem
tesz, de annál jobban megkivánja,
hogy a polgárok ő érte tegeyenek
meg lehető mindent, lehetőleg —
ingyen. A sok ingyenmunka között,
amit polgáraitól kap, hamarjában
eszinkbe jut: Magyarország igazságt-
lgye. Tudjuk, hogy az igazságügyet
illető jövedelmekből nem csupán az
igazságszolgáltatást látja el úgy a
hogy, hanem ugyancsak jócska össze-
get fordít azokból a hadügyre is. —
A közoktatás munkáját is jó rész-
ben a felekezetek által végezteti —
ingyen, úgy hogy mondhatni, hogy
Magyarországon a közoktatás ügye,
aminek pedig első sorban és kiválóan
állami ügynek kellene lenni, inkább
— felekezeti ügy. Nagyon természetes
tehát, hogy ilyen körülmények között,
midőn jó részben minden viszonyszol-
gálat nélkül, ingyen nyeri meg a hon-
szülöttek részére ezek oktatását, csak
kíméletes befolyást vehet, vesz az
ingyen-tanítást nyújtó felekezetek in-
tézkedéseire, iskoláira. A hazai fele-
kezeti iskoláknak a zsidókra vonat-
kozó megszorító magatartása, közöttük
a pécsi cisztercita gymnasium fent
idézett intézkedése tehát a rideg jog,
a jogi forma szempontjából meglepő,
megütözést keltő nem lehet azon ós
elvélni fogva, hogy mindenki tulajdo-
nát saját kénye-kedve szerint élhet
— a törvény korlátain belül. S a
felekezetek az állam részéről nagyon
keves korlátozásnak alávetett iskoláik
feletti tulajdoni, illetve rendelkezési
jogokkal, ugy látszik, bőséges mér-
tékben élnek. Hogy ezen rideg, kímé-
letet, tekintet nem ismerő jogkihaz-
snálás a zsidókkal szemben megfelel-
e a méltányosságnak, megegyez-e a
szabadsággal s javára válik-e a nagy
haza érdekének — ez természetese-
sen más kérdés, amire mi nagyon is ha-
nos és határozott „nem”-mel felelünk.

A felekezetek tehát a hazai köz-
oktatási viszonyok között és elfoglalt
álláspontjukon csak következettséggel
tanúsítanak, ha ajtót zárva a zsidó
ifjak előtt, a hazai zsidóságnak ezt
kiálják oda: alapítsatok ti is feleke-
zeti, zsidó gymnasiumokat, ha gyer-
mekeiteknek a gymnasiumbeli klasszi-
kai műveltséget akarjátok megadni!

A zsidóság egy tekintélyes része,
a kényszerhelyzet előtt állva, a ke-
resztény honfitársak ezen tanácsát
csakugyan kezdi is fontolóra venni, s
már hajlik is rá, hogy ezen jóakaró
tanácsot kövesse és zsidó gymnasium-
mokat létesítsen.

Azonban a zsidóság irány-
adó és döntő körei határozot-
tan perhorreskálják a zsidó
gymnasiumot, perhorreskál-
ják a saját, keresztény hon-
polgártársai és az egész haza
érdekéért!

Tiszta lelkiismerettel nem
is kívánhatja senki, de senki
e hazában a külön zsidó gym-
nasiumok alapítását! S min-
den igaz hazafi, legyen az ke-
resztény vagy zsidó, ellenezni
fogja ezen eszmét.

Azt a nagy és mély úrt, melyet
zsidó és keresztény, keresztény és zsidó
társadalom között majdnem két éz
er előtti szerencsétlen okok, körül-
mények, majdnem 2 ezer év alatti
előítélet, balhiedelem, idegenkedés,
ellenesség alkotott, nem szabad engedni,
hogy még nagyobbá terjedjen! Tiltako-
zik az ellen az emberiség, tiltakozik
az ellen minden műveltebb ember
emberege, tiltakozik a szabadelvűség s
tiltakozik ellene első sorban
a haza, a magyar haza üdv, jö-
vendője! Nagyonbuzni fog pedig
az az úr, ha keresztény és zsidó ifjuság
különválasztva, ha mindegyik elkülö-
nítetten, a zsidó: a zsidó gymnasium-
ban fogja kiképeztesését találni.

Ellenezőleg! Ha már az egyes
keresztény felekezetek külön iskoláit
semmiképp sem akarják közö-
sökké átalakítani, ha egyik sem haj-
landó iskolái felekezeti jellegét feladni:
a zsidóval szemben, épen a
zsidóval szemben ne legyenek a
keresztény felekezetek exclusivek,
épen a zsidónak adjanak az iskola

padjain gyermekeik sürti sorai között
helyet. Az ifjak, a fogékony keblű if-
jak folytonos kölcsönös érintkezése
hadd morzsolja el, hadd döntse le a
keresztény és zsidó közötti válaszfalat,
hadd legyen ez a folytonos együttlét
az a vegyi processus, mely eltüntet
elleneszenvet, balvéleményt, elfogult-
ságot.

Ezt kívánja tőlük a haza, Magyar-
ország!

Hisz annyi a magyarnak az ellen-
sége, annyi még saját határain belül
a rosszakarója, hogy égbe kiáltó bűn,
ha a magyar csak egy embert is, ki
hozzája akar csatalkozni, vele egygye
akar forni, elidegenit, eltaszit magá-
tól — hát még, ha ezt ötszáz ezer ember-
rel szemben teszi! Ötszáz ezer zsidó
szívvel-lellekkel magyarnak vallja magát, ötszáz-
ezer zsidó még jobban, minél jobban
egybe akar forni, olvadni a magyar
lénnyel. Önmaga ellen vétezik, tehát
a magyarság, ha nem akarna ilyen ra-
gaszkodó, ilyen mindenkor hű, a ma-
gyarságról rajongó elemet saját je-
leme, gondolkodása, lelkülete, szóval
saját énje formájára átalakítani, átdo-
mitani, keblére fogadni s igaz kebelre
szoritani. Hisz olyan kevesen vagyunk
mi magyarok — bizony, bizony örül-
nünk kell annak, ki barátunkká, test-
vériünké óhajt szegődni. S ezt az át-
domitást, ezt az egybeolvást s a ma-
gyarságnak a zsidó elemmel való
ezen jelentékeny erősbödését csak
a keresztény ifjaknak a zsidó ifjakkal
való együttes iskoláztatása által éri el!

A zsidóságnak ezen messzebb látó
része tehát nemcsak a maga, hanem
a haza üdv tekintetéből, a haza üdvét,
javát mindenkor szem előtt tartó
kötelességérzetéből is — nem egyezik,
nem egyezhetik bele abba, hogy a zsidó
ifjuság csak „zsidó” gymnasiumokban
tanulhasson, csak azokban készüljön
elő különválasztan, elszakítva a ke-
resztény ifjuság — az életnek, a ha-
záznak!

Már most, ha a felekezetek előtt
mégis nyomósabbak az ő felekezeti-
ségik separatismusából vett érvek, mint
azok, melyek előbb, mint olyanok
hozattak fel, melyek az egész hazára,
az összes magyarságra oly nagy jelen-
tőségű érdekek, fontosságú birnak;
ha ő nekik legtávolabbról sem insinu-

alható az, hogy ők, épen a zsidók
taníttatása, gyermekeikkel való együtt-
taníttatása céljából, tanintézeteket ki-
bővítsék; ha ezen felekezetek nem te-
kinthetnek a társadalom dolgának a zsidó-
ságnak a magyar kereszténységgel
való egybeolvást, hanem azt az
állástól, illetve a kormány állami in-
tézkedéseitől várja; ha az állam is a
középsikolai tanítás ügyének teljes
államosításához, a felekezetekkel szem-
ben s azok ellenében is, fogni nem
mer, nem akar, vagy, tekintve örökös
deficitese állapotát, nem képes; más-
résztől pedig a zsidóság lelkiismeret-
lenségnek, hazafiatlanságnak tartván
gyermekei külön iskoláztatását, nem
hajlandó a keresztény polgártársak ál-
tal a fenforgó viszonyok között egy-
dül megfelelő és üdvös kiegészítőként
odaállított „zsidó” gymnasiumok léte-
sítésére: mi lehetne ekkor a kivezető
expediens arra nézve, hogy a zsidó if-
juság a gymnasiumi tanulmányokban
akadályozva ne legyen, gymnasiumi
iskoláztatása, ugyszólván, lehetetlen-
nítve ne maradjon?

A mi nézetünk ez: a zsidó gymna-
sium eszméje egy a keresztény, mint a zsidó
részről, mindkettőjük érdekéből, egyszers-
mindenkorra elejtendő!

Mint hogy a jelenlegi közoktatási
viszonyok csak időleges természetűek,
átmeneti stádiumban levők, amennyi-
ben alaposan remélhető, hogy vagy a
felekezetek abba hagyják rideg állás-
pontjukat és szabadabb elvű felfogás-
nak hódolva, mindenkinek egyaránt,
valláskülönbség nélkül, jobban hozzá-
férhetővé teszik iskoláikat, vagy pe-
dig az állam kizárólag a maga kezébe
véve és összpontosítva a közoktatási
ügyet, maga fog gondoskodni arról,
hogy a haza minden fia, különbségek nél-
kül, akadálytalanul részesülhessen mű-
velésben, szabad választása szerinti
oktatásban; s mint hogy minden átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan intézkedéseket is, me-
lyek különben rendes körülmények
között megfoghatatlannak, helyte-
leneknek, sokszor igazságtalannak
tartatnak s mint ilyenek foganatosít-
hatók nem volnának: csakis ezen átme-
neti korszak indokoltá, megengedhe-
tővé tesz olyan

nyal, felszólítással, hogy azon gyűjtés helyett, melyet tervezte volt a „zsidó gymnasiom alapját” teremtési, gyűjtésnek egy felekezeti „gymnasiun alap”-ot! Ezt az alapot bocsátás aztán az állam rendelkezése visszafizetendő költségen gyantát vagy tekintetbe véve államunk kedvezőtlen pénzügyi helyzetét — tegyék ezt az alapot a haza oltárára!

„A kormány aztán ezen alapot forrása arra, hogy azon gymnasiunoknál, melyek akár fekvésüknek, akár más körülményeknél fogva fokozott frequentációban részesülnek s melyeknél ennél fogva az egyes osztályoknak a miniszteri rendelet szerinti 60 ülését a keresztény ifjak foglalják el, a zsidó ifjak pedig azokból kizsárolják, mondják, hogy ezen gymnasiunoknál a szükséghez képest parallel-osztályok szervezessenek. Így aztán a zsidó ifjaknak is jut hely a gymnasiunokban s ekkor még csak arra kell nézni, hogy a keresztény és a zsidó ifjúság az osztályokban vegyesen legyen beosztva.

(Az egyszerűbb mód az volna, ha a kormány a rendelkezése bocsátott alaplól az ország különböző vidékein, szükségelt számban, állami gymnasiunokat alapítana. Csak hogy egészen új gymnasiunok létesítése roppant költséggel jár, a mely költséget a jelzett alap valószínűleg még távolról sem fedezhetné, abból csak igen korlátozott számú állami gymnasiunok volna életbe hozható. Így pedig a bajon segítve nem lenne.)

Igaz ugyan, hogy a felekezetek, mint intézetek tulajdonosai, azt mondhatják, hogy ők a párhuzamos osztályok felállítására az állam által előirányzott összegeket el nem fogadják, hogy ők iskoláik kibővítésére nem kötelezhetők, s hogy ők megelégednek azzal, ha saját hitefekezeti keretben gyermekeiknek adják meg az oktatást. Ebben igazuk van! Mert ők iskoláik kibővítésére, még ha az nem is saját pénzükön eszközöltetnék, jog szerint nem szoríthatók. — Azonban mi nem képzelhetjük, hogy a felekezetek közönysége, idegenkedése a zsidó ifjúság iránt ennyire menjen! Hisz ők maguk is csak azt vallják okul a zsidó tanulókat hátréba szorításának, hogy a miniszteri rendelet értelmében egy-egy osztályba csak 60 tanuló járhat, ezt a számot pedig úgy a saját felekezeti keretben, mint más felekezeti keresztény ifjak teljesen betöltik. — De egyébiránt az állam befolyása is talán elég módos, hogy felekezetek akadékoskodását megszüntesse s őket szép szerével, utalva a hazának abból származó hasznára, a „gymnasiun alap”-ból leendő támogatással párhuzamos osztályok felállítására bírja.

Ismételjük azonban, ha a felekezeteknek megadatik a mód, hogy saját iskolai alapjuk vagy finansialis helyzetük megterhelése nélkül bővíthetik ki iskoláikat — nem képzeljük, hogy ők arra hajlandók nem volnának.

Nem képzelhetjük, hogy a zsidók iránt mindenkép exclusiv akarnának maradni, hogy ők a zsidókkal, egy és ugyanazon hazának szülöttével, mint idegenekkel, még pedig mint nem is kedvelt idegenekkel akarnának elbánni!

Nem képzelhetjük azért, mert ha a keresztény felekezetek, mondhatjuk így is: a magyar társadalom csak kissé is méltányosan akar gondoskodni, be kell látnia, hogy miután körülbelül 3 évtized előtt már a zsidóknak megadották a „törvényi” emancipációt, nagyon is itt volna már az ideje, hogy a magyar társadalom a „társadalmi” emancipációt is adja meg nekik!

Be kell látnia, hogy a zsidóknak is vannak jogai a hazához, hogy ők, ha nem voltak is Árpád honfoglaló hadai között, a magyarok bejövetelkor már Pannonia lakói voltak, hogy a legközelebbi szabadságharcban a magyar harczért, ép úgy mint keresztény testvéreik, ők is ontották véruket, hogy a haza feladataiban, a haza nagy munkáiban, akár mint kézművesek, akár mint kereskedők, akár mint orvosok, ügyvédek, mérnökök, akár mint katonák, akár mint adózók híven teljesítik kötelességeiket. El kell ismernie, hogy a zsidónál magyarább, hazafiasabb érzelmű honfiak nincsenek a hazában, hogy ők nekik legfőbb vágyuk, törekvésük „igaz magyar”-nak lenni és mások által is annak tartatni, hogy ők szívvel lélekkel ragaszkodnak a magyarsághoz, hogy ők ezen polgított országban a nemzetiségek lakta vidéken a magyarság zászlótartói, a magyarság eszméjének kiválóan hivatott elharcosai, hogy a zsidó akár az oláhok között, akár a rutének között, akár a tótok között, akár a szerbek között — mindig: magyar!

Lássá is be ezeket a magyar társadalom — s adja meg végre a zsidóknak a „társadalmi” emancipációt!

Ebből a hazának üdv támad!

Dr. Nemes Vilmos,

A diákok otthona.

A vakációknak és vele együtt a diákok örömeinek vége van. A szülők aggodalmával és gondjával néznek az új iskolavéle, melyben egyidőre ismét meg kell válniuk gyermekeiktől és idegen kézre bízni legdrágább kincsüket.

Minden szülő tehetségéhez képest nevelti gyermekét. A neveltetés sok fáradságra és költségre kerül. De költségen és fáradságon kívül csakis a jól megválasztott nevelési eszközök biztosítják a sikert. A siker nem egyedül a gyermek szellemi tehetségétől, lelki erejétől vagy a tanítéztől — melynek növendéke — függ, hanem sokszor és a legtöbb esetben befolyással vannak lelki hajlamaira a körök is, a melyekben gyermekeiket tölti és azon közegek, a melyekkel mindennap érintkezik.

Boldog az a szülő, ki saját maga nevelheti és neveli gyermekét s nem kénytelen azt olcsó vagy drága pénzen idegen kezére bízni. Ezt azonban — sajnos — kevesen tehetik s a legtöbbben kénytelen idegen helyen neveltetni és taníttatni gyermekeiket, kik, ha már egyszer elkerültek a szülői háztól, azután csak a vakáció alatt lelke fel ismét kedves otthonjukat.

- No így nem lesz jó, szólt az első munkás.
- Magam is azt hiszem, felelt a másik.
- Ügyetlenek, kitalja a felügyelő, nem így kellett volna tennetek!
- Hát ugyan mit csinálunk?
- Üljetek a gerendára s úgy evezetek vissza.
- És a csónak?
- Azt a gerendához kell kötni.
- No most meg gerendán üldöztek a csónakot! morgogták a munkások és fölkapaszkodtak a gerendára.

Amint azonban elhelyezkedtek, a gerenda nagyot billent és a következő pillanatban a mi emberek a hullámok közt lubizkoltak. Minthogy idejekorán kimentették őket, a parton állók természetesen ezen is kacagtak.

- A felügyelő füle tövét vakarta, nézte a jelenetet.
- Most már csakugyan nem tudok mit csinálni, dörmögé.
- Moudok valamit urambátyám, szólítja meg a felügyelőt egy okos ember.
- Adjon tanácsot, az Isten adja meg!
- Kuldjön a szálfáért több munkást le a csónakba, aztán olyan embereket, a kik az evezésben járatosak. A víz ellenében evezni kemény dolog!
- Anyje, igazza van! — káromkodék a felügyelő.

És a tanuság?
Ki-ki vonja le magának, de ne felejtse el, hogy a delegáció mennyire kilődök azon, hogy színt adjon fáradságának, mintha megakarna menteni a honnak völgynek haladó jávat.
Tanácsadója a mérsékelt ellenzéki felügyelő. A mamelukok ezt is, meg azt is tanácsolja, pedig jobb volna, ha beállana a munkások közé, hogy vállatvetve dolgozzanak az evezésben, a Bécsből érkező ár ellen.

Minden szülő abban a reményben küldi iskolába gyermekét, hogy az egy életmenetel, mint viselő dolgában a leg-eredményt fogja felmutatni. Bizik gyermeke szorgalmában és tehetségében s a tanítézet buzgósságában; arra azonban nem gondol, hogy minő kezére bízta házi neveltetését? Szomorúan kell tapasztalunk, hogy a szülők éppen e helyen tévesztik el azt a helyes irányt, a melyet gyermekeik neveltetésénél leginkább szem előtt kellene tartaniok. S ha netalán az eredmény nem felel meg a várakozásnak vagy a jó fiu helyet egy rossz gyermek kerül haza, hozzá még rossz bizonyítványul és elsajátított rossz tulajdonokkal, akkor a kétségbeesett szülő igyekszik magát és gyermekét mentgetni s minden hibát az intézet és a tanárok nyakába tol.

Sok szülőt helytelen takarékosági szándék indít arra, hogy csak olcsó helyre adják gyermekét s nem sokat törődik azzal, hogy az illető szállítás vagy kostadó család társadalmi állásuál, családi viszonyaiul vagy foglalkozásuál fogva alkalmas e arra, hogy gyermekét nyugodtan rábízassa. Az igaz, hogy a mostani nehéz anyagi viszonyok mellett, a szülőnek sokba kerül gyermeke neveltetése, de ha már az a cél, hogy a gyermekből derék és értelem iparos váljék, vagy tanult ember, akkor minden szülő legyen tisztában azzal is, hogy az e helyen való sporolási szándék vagy fukarság a gyermek szellemi és testi fejlődésének a rovására történik. Nagyon helyesen tartjuk a szülők ama törekvését, ha gyermekeik számára első sorban minél olcsóbb és jobb kosztot akarnak biztosítani, itt azonban csak a test táplálásáról van gondoskodva, a melynek a gyermek örvend leginkább, de legyek tekintettel arra is, hogy gyermekeik oly családnak legyenek elszállásolva, vagy kosztba adva, a hol egyszerűségi kellő figyelemben és helyes nevelési irányban is részesülhetnek s a jó szállítás és koszt mellett a család figyelmé kiterjed arra is, hogy a gyermek ne csak rendez és tisztasághoz szokjék, hanem lelkiismeretesen vegesse el iskolai teendőit is, szabad idejét pedig oly hasznos és élvezetes foglalkozással, esetleg oly ismerősök vagy barátok társaságában töltsék el, a kik kedélyt élénkítik s a kiktől egyáltalán rosszat nem tanul.

Manap a kosztadók legnagyobb része kosztadással csak azért foglalkozik, hogy abból jövedelmét lasson s mellette megéljen; azzal pedig, hogy a gyermekek tisztán járjanak, ne kószoljanak, hanem tanuljanak — azzal nagyon keveset, vagy egy cseppet sem törődnek. A gyermek egész külsején főleg pedig modorán meglátszik, hogy kinél van kosztos vagy elszállásolva; tanult-e el jó szokásokat, illet, szokott-e a rendez és tisztasághoz. Soknál mindjárt szembetűnik, hogy rossz társaságokban nőtt fel, csak elsajátított a mesteriasoktól, vagy a szomszéd nevelt len gyermekeiktől. Főlégszerűs is mondanunk, hogy ilyen körülmények mellett nemcsak hogy karba vesz minden költség, fáradozás s a szülők reménye is, hanem meg van nevezve a tanár működése is, ki csak hiába való munkát végez s minden eredmény nélkül akkor, midőn növendéke az iskolában nyert hasznos ismereteket és jó szokásokat otthon nem gyarapíthatja és nem őrizheti meg. Egy rossz hely, vagy rossz társaság képes a gyermeket egy év alatt egész jövőjére nézve tönkre tenni. Ilyen esetben nincs mit okozni a gyámolatlan gyermekek hujáért, ki inkább hajlandó a rosszra, mint a jóra, sem pedig a tanítézetet vagy a tanárt, ki mint nevelő és tanító csak bizonyos határok között felelős növendékeiért; hanem egyedül a szülő tehet magának szemelánnyast azért, hogy nem nézte meg jól, kibez és hova adja gyermekét szállásra, vagy kosztba, vagy takarékosági szempontból egy parforintra is nézett, a melyért jobb helyet is szerezhetett volna gyermeke számára.

Alig van szülő ki elégedetlenséggel ne nyilatkozzék az illető tanítéztől vagy tanárról és esetleg éles kritika alá ne vonja tanrendszerüket, ha gyermekeiben nevelési hiányokat fedez fel s ferde szokásokat vesz észre. Nagyon természetes, hogy a hibát az illető szállítás- vagy kostadó család is igyekszik magáról elhárítani s az okot csakhamar másban lelke fel. Az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a jól tanuló és jó viselőtl növendékek szülőikkel együtt nagyon sokat köszönhetnek gazdáknak, kik reájuk fölügyelnek s szülői odaadással kísérik minden léptüket. Azt mindenki tapasztalhatta, hogy egy jól nevelt tanulóval mily öröm és hálas foglalkozni; mennyire meg van könnyítve a nevelő dolga s mily szép eredményt képes általa felmutatni, a mit főleg annak lehet tulajdonítani, hogy oly emberek társaságában nőtt fel s a társadalmi élet oly rétegeben nevelkedett, kik jó példaként s nemeselettel hatottak lelkére.

Az ember jellemvonásait a közvetlen környezet fejlesztli. A katonaviselt ember mindig felismerhető, hogy valaha katonává volt, mert szilárd magatartásán kívül mindenben jellemzi őt a rend és a pontosság. Egy jó intézetnek sokáig való növendékén is meglátszik, hogy gondos kezek őrzetere volt bizva neveltetése s a lelek fejlesztésén kívül a test ápolására és fejlesztésére is kiterjed a figyelem. Használót mondhatunk a különféle házinevelés alól kikerült növendékek természetéről és jellemvonásairól is. Tehát nagyon jól meg kell néznünk a házat, a hova a gyermeket kosztba adják.

Az egészségi szempontok megkövetelik, hogy a szülők olyan helyre adják la

kasba vagy kosztba gyermekeiket, a hol nemcsak egészséges, tápláló és elegendő mennyiségű kosztot kaphatnak, hanem a lakás is megfelelő: tiszta, világos, elég és egészséges helyen fekszik. Nagyon helytelenül eszelecszenek azok a szülők is, kik olyan mesteremberekhez adják gyermekeiket kosztba, kiknek mesterségük sok piszokkal és zakatolással jár. Haszonlóképen pótolhatatlan könnyelműséget követnek el azok a szülők is, kik olyan helyre adják gyermekeiket, a hol a ház feje egész napon át távol van s az asszony gondjaira van bízva nemcsak a konyha, hanem az egész ház vezetése is, hogy sok kosztos ne legyen egy helyre elszállásolva, mert a „sok gyermek sok gondot ad” s az megint baj, ha bőven van alkalom a szórakozásra és pajtáskodásra. Sok veszősséggel jár ilyen helyen a rend, tisztaság és az egyetértés fönttartása. Óvakodjanak a szülők az oly helyektől is, a hol sok az apró gyermek, mert itt a kostadó családnak minden idejét igénybe veszik kicsiny gyermekeik, kiknek nevelése amugy is kimerül minden türelmet.

Egyébiránt leghelyesebben tennék a szülők, ha mielőtt gyermekeiket elszállásolnák, e végből az iskola igazgatójának, esetleg tanárainak a véleményét is megkérdeznék. Az egyformán üdvös lenne a szülőre, a növendékre és a tanítézetre nézve.

Koválik József.

Ki akar szeszes italt a jövő évben kimeríteni, vagy elárusítani?

(A pénzügyminiszter legújabb hirdetőmánya.)

(Vége.)

Ha az illető községben (városban) az 1890. és esetleg 1891. és 1892. évekbe az italmérsési adó beszedési joga biztosított:

1. kimerésre engedélyt nyerhetnek: a) korcsárosok vendéglősök, italmérők s általában mindazok, kik szeszes italoknak kimerésével, avagy e mellett kis mértékben való elárusításával is foglalkoznak, avagy foglalkozni szándékoznak;
2. kis mértékben való elárusításra, vagyis a szeszes italoknak zárt edényekben és pedig a sörnek 25, a többi szeszes folyadékknak 100 literen alóli mennyiségben az üzleti vagy elárusítási helyiségen kívüli fogyasztásra való eladására engedélyt nyerhetnek: a) a sör- és szeszfőzők vállalkozói, bor-, sör- és szeszeskereskedők;
- b) más kereskedők, szatócsok és mindazok, kik rendez üzlöttükön kívüli szeszes italoknak kis mértékben való elárusításával is foglalkoznak vagy foglalkozni szándékoznak;
- c) a cukrászok, kávéosok és az ezekkel egy tekintet alá eső felek pl. a szeszes italok orvosi rendelvény nélkül is elárusító gyógyszereszek), kik szeszes italoknak tölő vagy álló vendégek részére csak poharaként, vagy e mellett zárt edényekben való elárusítására is valthatnak engedélyt;
- d) a bortermelők saját termésű korai-kis mértékben való elárusítására.

III.
Ha azonban az illető községben (városban) 1890. évre s esetleg az 1891. és 1892. évekbe is a kizárólagos italmérsési jogossággal s ezzel együtt a korlátok kii mértékben való elárusítás után járó italmérsési adó beszedési joga adatik haszonbérbe:

1. A szeszes italok kimerése felett azon a területen, melyre a szerződés szól, a szerződés tartama alatt egyedül haszonbérletnek van joga kizárólag rendelkezni (saját italtal mérni vagy megbízottjait által mérteni, vagy a kimerést másoknak is megengedni); ennélfogva a mondott területen a kimerésre a haszonbérletől kell engedélyt nyerni.
2. Szeszes italoknak kis mértékben való elárusítására csak az alább megnevezett korlátok között nyerhetnek engedélyt, és pedig: a) a bejegyezett cégül anyag-, fűszer- és vegyeskereskedők;

- b) honi és külföldi palackszőrnök;
 - c) szilvóriumnak;
 - d) likőröknek, továbbá cognacnak, rumnak és arraknak és pedig mindezen italoknak (a), b), c) és d) mértékre való tekintet nélkül fű-üzletként zárt edényekben való elárusítására;
 - e) szeszes, melynek a 100-fokuszszemérő szerint legalább is 75 fokot kell tartalmaznia, iparosoknak mesterségük folytatására, vagy másoknak is házi célokra egy liternél nem nagyobb és egy fél liternél nem kisebb mennyiségben fűteltékben zárt edényekben való elárusítására.
- Az említett kereskedők ezenfelül a fentebb a), b), c) és d) alatt felsorolt folyadékok árusítását csupán melléküzletként és az e) pont alatti esetben az üres üvegek töltött üveggel való becserelése nélkül gyakorolhatják.

Kis mértékben elárusítható honi csemegeborok csupán az a bor tekintendő, melynek ára literenkint legalább 60 krral van megszabva, ebben az árban a palack értéke is bennefoglalatik, mely azonban literenkint 10 krt meg nem haladhat. Külföldi borok alatt csupán a vámtérleten kívüli termelt borok értendőek. A szilvórium, továbbá a likőrök, valamint a cognac, rum és arrak csak akkor tekinthetők kis mértékben elárusítható italoknak, ha azok ára literenkint üvegtől legalább 1 ftrban van megszabva.

B. A cukrászok és kávéosok (ide nem

érve a tisztán csak kávémezzel foglalkozó iparosokat) saját üzleti helyiségeikben vendégek részére likőrnek, cognacnak, rumnak, arraknak poharankint való kiszolgáltatására.

C. A szőlőtulajdonos bortermelőket saját termésű borainak zárt edényekben, az üzleti vagy elárusítása helyén kívüli fogyasztásra, egyedül a község belterületén levő saját helyiségben való elárusítására.

3. Az előző 1. és 2. pontban foglalt határozományokból kifolyólag a kir. pénzügyigazgatóság a fentebbi I. pont értelmében benyújtott folyamodványok elintézésénél:

- a) a kimerési engedélyt iránt folyamodó feleket ebből kérelmükkel, a kizárólagos italmérsési jogossággal haszonbérlete iránti szerződés létrejötte után az illető haszonbérletből fogja utalni;
- b) a kis mértékben való elárusításra szóló engedélyt iránt folyamodókat pedig a körülményekhez képest esetleg értesíteni fogja, hogy részükre a kizárólagos italmérsési jogossággal haszonbérlete iránti szerződés tartalmára már csak az előző 2. pontban foglalt korlátokon belüli adathatik engedélyt.

IV.

A szeszes italoknak kimerésére és kis mértékben való elárusítására, valamint a kimerés és a kis mértékben való eladás utáni szolgáltatásokra vonatkozó közelebbi határozományok az 1888. évi XXXV. t. c. z. s az ennek végrehajtása iránt 1889. évi június hó 22-én 33. p. u. min. sz. a. kiadott utasítás tartalmára, mely utóbbi a „Pénzügyi Közlöny” f. é. 16. számában és a „Budapesti Közlöny” 156—162. számaiban lett közzétéve és Lampel R. (Wodianer és fia) könyvkereskedőnél Budapesten külön kiadásban is kapható.

Különfélék.

— Kossuth estély. Pécsesit is meglámpelt a polgárság Lajos napját. S tekintve, hogy városunkban ez volt az első nyilvános jellegű Lajos-estély, elég sikerültnek is mondható. A külvárosiak, különösen a budai külvárosi iparososztály igen szépen volt képviselve. A belváros, mint minden hazafias jellegű ünnepélynél, úgy ez alkalommal is tavollétevel tündökölt. Az intelligencia csak akkor szokott leereszkedni a néphez, mikor szüksége van rá. Bezzeg, ha választásról van szó, az érdekelte intelligencia ott „politizál” minden kurta korcsmában s paruláz a néppel, de ha egyszer már czélt ért, akkor felé se néz a néphez. Jó ezt tudni. S ha a néphez van esze, majd a mikor eszik az „ismeret hazafiak” szükségéből ismét „leereszkednek” a néphez: erudon dobják ki őket. A legnagyobb része így is csak ünérdékből, hiúságból, föltűnési viselkedésből kapaskodik annak a zászlónak a nyelvére, melyre az van írva: „H a z a f i a” J. bb nékiltük, vagy ellent, mint velük. Azt értjük, ha valaki beteg, vagy valamely fontos dolog miatt van akadályozva s nem jöhét el; de amikor csupa neglegenciából, vagy a polgármester úrtól való félelemből nem akar, vagy nem mer valaki a Kossuth-ünnepélyen megjelenni, ez már megrovást érdemel. S volna-e a ki Kossuth nagy nevét nem tisztelne! Ha volna, úgy — mint Papp József a banketten mondotta — c z u d a z ! Hála Istennek a nép szíve megrendben van. A Scholtz féle söröde nagy terme a Lajos estélyre igen szépen megtelt; a vacsora 100 terített volt. Jelen voltak Si m o n f f a y János és Nagy Ferencz orsz. gy. képviselők, Feiler Mihály, Haksch Lajos, Lenkei Lajos és Várady Ferencz lapszerkesztők, dr. Kossuthányi Ignác jogtanár, Papp József, Kovácsics, Lauber, Járányi, Gadó, Lill János, Graumann stb. városi bizottsági tagok s a budai külvárosi polgárság színe-java. Az első pohár-köszöntőt Simonffy János o. gy. képviselő mondotta, utána Nagy Ferencz o. gy. képviselő beszélt nagy sikerrel; majd Várady Ferencz, lapunk szerkesztője szólt föl; mind a hárman Kossuthot éltették. Tösztoztak még: Papp József, Feiler Mihály és Graumann János. A négy fogásból álló vacsora igen izletes volt s a fűszalgolt borok is igen jók voltak. A község a legjobb kedélyhangulatban lakomázott. Az estély körülbelül éjfél táján ért véget. A részvételi díjából a költségek kiegyenlítése után maradt 10 ft, mely összeg a pécsi új színház javára nálunk tételtet le. Végeztül pedig fogadják a kezdeményezők és rendezők: Papp József és Graumann János a hazafias buzgólkodásért díszes elismerésünket. Eljen Kossuth Lajos! Eljenek a jó hazafiak!

— A pécsi jogakadémia a beiratkozások szeptember hó 1-én kezdődnek és 8 ikáig tartanak. Azon joghallgatók, kik a tandíj alól felmentésre igényt tartanak, az ez iránti folyamodványukat, kellően fűszereelve a tanári karhoz czímezve, a beiratkozási a tanári karhoz nyújtás be. A pót- és ismétlőalapvizsgálatok f. é. szeptember 9—14. fognak megtartatni. A joghallgatók kötelesek a kötelezett tantervnyakat azon évben, amelyre vonatkoznak, az előszabott óraszámban hallgatni; azonkívül a tartandó specialcollegiumok köztl tetszés szerint annyit választani, hogy minden félévben legalább hetenkint 20 órát hallgassanak. (Szerv. szab. 15. §.) Minden joghallgató tanpénz fejében annyi forintot fizet félévenként, ahány órát hallgat hetenkint. A tanpénz a félév kezdetén a beiratkozási előzetesen fizetendő s az illető hallgató csak a tanpénz lefizetéséről szóló nyugta előmutatása mellett jehet, hető be az egyes tanárok külön névjaját.

Női felöltők és kabátok

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy

helyiségváltoztatás miatt

nagyválasztéku

női divat és fehérnemű raktáromat

(Pécs, Széchenyi-tér)

a beszerzési áron alul kiárusítom.

A bekövetkező őszi idényre mindenkinek alkalma nyílik szükségletét ruhakelmékben, posztó, vászon- és fehérneműekben, szőnyegekben, különösen

női felöltőkben

a legolcsóbb áron fedezni.

Ne mulassza el senki ezen kínálkozó kedvező alkalmat felhasználni és bevásárlásait nálam eszközölni.

Mindenki meggyőződhetik arról, hogy nem czélok a közönséget

végeladás czimén

félrevezetni, hanem ismert szolid elveimnek megfelelően jó minőségű áruimat

az átköltözés megkönnyítése végett

a n. é. közönségnek jóval leszállított árak mellett vásárra bocsátani.

Midőn még minél számosabb látogatást és megrendeléseket kérek, a legpontosabb kiszolgálást biztosítva, vagyok a legkiválóbb tisztelettel

KEPES KÁLMÁN.

Vidékre minták ingyen. — Megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

S z ő n y e g e k , f ü g g ő n y ö k .

V á s z o n é s f e h é r n e m ű e k

ban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi szeptember hó 20-ik napján délelőtti 10 órakor Bolmányban a községbíró házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 40 frt 60 krajczárt és 151 forint 30 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni; avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a dárdai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1889. évi május hó 8-ik napján.

Fekete Gyula,
kir. albiró.

1775
1889. sz. a.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Schneider József és neje végrehajtónak öz. Popovits Nikoláné mint k. Popovits Bozsa és Duzsan tör. gyámja végrehajtást szünetelő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a dárdai kir. jbiróság területén levő monostor községben fekvő a monostori 683. sz. tjkvbe felvett 91^a sz. 230. és beltelekre 447 frt, a monostori 852. tjk. felvett 1/2 kültelekre 671 frt, a monostori 852. tjkben felvett 238. b. sz. fekvőségre 51 frt, az ugyanottani 331^b sz. fekvőségre 59 frt és végül az ugyanottani 1289^b sz. fekvőségre az árverést 230 frtban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi szeptember hó 20-ik napján délelőtti 10 órakor monostoron a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlan becsárának tíz százalékát vagyis 44 frt 70 kr, 67 frt 10 kr, 5 frt 10 kr, 5 frt 90 kr és 23 frt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 2. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Dárdán a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1889. évi máj. hó 7-ik napján.

Fekete Gyula,
kir. albiró.

Apáczai-utca 3-ik és 5-ik szám alatti volt törvényszéki épületben

több kisebb nagyobb

kényelmes lakás

minden órában kiadandó.

Tudakozódhatni ugyanott a házmeztérnél.

Szolid kereset!!!

Állandó tartozkodásu egyéneknek keresünk, kik hajlandók képviselő-ségünket elvállalni és a törvény által engedélyezett sorsjegyeket részletfizetés mellett elárulítani. Magas jutalék mellett.

Ajánlatok intézendők:

May, Elfer és Adler

bank- és váltó-üzlete Budapest.

1774.
1889. sz.

Póthirdetmény.

A dárdai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a pécsi takarékpénztár végrehajtónak Grosz Ferenc és neje hszőlősi lakos végrehajtást szünetelő elleni 600 frt s járuléki iránti végrehajtási ügyében 1244/89. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a hszőlősi 446. sz. tjkben felvett 86. sz. 309. sz. ház és belsőségre 818 frt, ugyanottani 459. sz. tjkben 1/2 telekre 1083 frt kikiáltási áron 1889. évi szeptember 23. napjának d. e. 10 órára kiltított árverés az 1881. LX. t. cz. 167. §-a alapján Buchvald Mór hszőlősi lakos végrehajtató érdekében is 150 frt tőkére ennek 1885. március 25-től járó 8% kamatai 15 frt 13 kr. per 12 frt 65 kr. végrehajtás folyamodás és 13 frt ezennel megállapított költségek követelése s jkai kielégítése végett, de csak fekvőségek Grosz Ferencet illető felére nézve 409 frt illetve 541 frt 50 kr. becsár mint kikiáltási ár mellett megtartatni fog.

Kelt Dárdán a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1889. évi május hó 14. napján.

Fekete Gyula,
kir. albiró

1650. sz.
1889.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Baranyamegye gyampénztára végrehajtónak Mikolcs Ferenc örökösei végrehajtást szünetelő elleni 140 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a dárdai kir. jbiróság területén levő bodolya községben fekvő a bodolyai 6. sz. tjkvbe felvett 30. sz. ház belsősége 1/2 telekre 2640 frt, az ugyanottani 159^a sz. szőlőre 632 frt az árverést ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi szeptember hó 24-ik napján délelőtti 10 órakor Bodolyán a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 264 frt 63 frt 20 kr készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Dárdán a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1889. évi május hó 3-ik napján.

Fekete Gyula,
kir. járásbíró.

Van szerencsém

a legtartalmasabb nyári szirmokból a napi használatra készletben tartani **Bergmann-féle**

Liliumtej-szappant.

Kapható darabja 45 kr-ért Pécsen **Zách Károly és Raab Gábornál.**

!! Kis diákok !!

gondos fölügyelet mellett

teljes és jó

ellátásra

havi 18—20 frtért fölvetetnek a belvárosban, közel valamennyi iskolához

Ferenczi-utca 28. sz. a.

(Udvari lakás balról.)

Egy jó házból való

fiatalember, ki a könyvvitelben gyakorolt és a **magyarnyelvet szóban és írásban tökéletesen** bírja, alkalmazást nyer

Schönwald Imre

ékszerész czégnél.

A MAGYAR ASPHALT-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Pécs szab. kir. város tekintetes tanácsával kötött szerződése alapján még a f. évben fogja az elvált aszfaltburkolási munkákat végrehajtani, mely alkalmából magánosok számára is hajlandó járda, kapubejárat, udvar, folyosó, raktár, műhely, magtár, istálló stb.

burkolatokat

a városnak tett ajánlatban foglalt olcsó árak mellett készíteni; nemkülönben

nedves lakásokat gyökeresen szárazzá tenni.

A munkálatok jótállás mellett, a járdák 5 évi részlettörlesztés mellett is vállaltatnak.

Felkértem ennél fogva a t. cz. háztulajdonosok, mikép járdafektetés végett alulírott társasághoz fordulnának.

Az ajánlati árak és feltételek tek. Jilly Alajos vár. gazd. tanácsos úrnál betekintheők. Felvilágosítással készséggel szolgál a

Magyar asfalt-részvénytársaság

Budapest, VI. Andrassy-út 30.

Leánynöveldei jelentés.

Van szerencsém tudatni a nagyérdemű közönséggel, hogy 6 osztályú és gyermekerttel egybekapcsolt nyilvánossági joggal felruházott

leánynevelő- és tanintézetemben

Mária-utca 13. sz. (Majláth féle ház)

a beiratások az 1889/90. tanévre f. évi augusztus 31-től fogva eszközöltetnek; a rendes előadások pedig szeptember 3-án vendéki kezdetüket.

Midőn a t. cz. szülők- és gyámoltaknak személyem és intézetem iránt eddig tanúsított elismerésükért és fáradszaim méltánylásáért a legfőbb köszönetet nyilvánítom, magamat továbbra is mély belátásu hajlamaikba ajánlom.

Pécsen, 1889. augusztus hó 23-án.

Tisztelettel

Liescher Vilma,
intézet-tulajdonos.

BORSAJTÓK

növénynedv- és gyümölcsborsajtók

a legújabb s legkiválóbb szerkezettel, folytonosan működő kettősnyomású gépek erőszabályozóval.

A legelőnyösebb használhatóság biztosított!

20%-al nagyobb a munkaképessége bármely más sajtónál.

A bécsi orsz. gyümölcskiallításán 1888. okt. havában a legelőbbkelő szaktekintélyek által megvizsgált és az első jutalommal kitüntetett gyümölcs- és szőlőmalomokat gyártja és szállítja Borsból

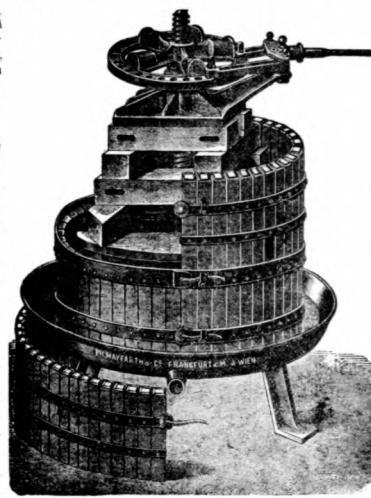
PH. MAYFARTH & Co.

mezőgazd. és szőlőművelési gép-gyára, vasöntője és vashámora

BÉCS, II. Frankfurt a M. BERLIN

Képes katalógusok árjegyzékkel s díszes oklevelekkel kívánatra ingyen küldetnek.

Közvetítők megfelelő jutalék mellett kerestetnek

„CONCORDIA”

első pécsi temetkezési vállalat
Kis-tér 11-ik szám.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — temetések rendezésére, — úgy a halottak szállítására létesített üzletünket újabb átalakítások, — mindenemül igényeknek megfelelő felszerelések beszerzése, valamint tápintatos rendező alkalmazása tolytan jelenleg oly helyzetbe hoztuk, hogy minden osztályu temetkezéseket — úgy helyben mint a vidéken

a legnagyobb pontossággal s az eddiginél és minden temetkezési vállalatnál

sokkal díszesebben és olcsóbban

vagyunk képesek kiszolgáltatni.

Maradunk kiváló tisztelettel

CONCORDIA” első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:

Tuma Venczel, Krisztián József, Schubársky János, Wranitsch György.

„MARGIT”

gyógyforrás,

„MAGYAR SELTERS”

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult különösen **tüdőbántalmaknál** a hol a szabadszén-sav csekélyebb jelenléte megőrjí a betegét a káros, sőt veszedelmes izgatástól. ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkotórészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszén-savtartalmában erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tüdőbajokban, különösen tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeiteiben, különösen a leglátogatottabb **Görberdorfbán**, a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapestén: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barbás;** Bécsben: **Dr. Bamberg, Dr. Duschek** stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmáinál.

Borral használva a legegészségesebb ital!

Édeskuty L.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben,

Kizárólagos
főraktár

m. k. udvari ásványvíz-
szállítónál Budapestén.